

Time Out (Atlantic 42) Zeiltrip 2009

Bulletin 1 (6-20 juni 2009)

We een sublieme overtocht gehad naar Cherbourg, constand NO wind 3 a 5, alles met grootzeil en de boom in de kluiver. in 48 uur ruim 300 nm gevaren, waarvan de 2e dag ruim 150 NM. Probleem met toilet gelukkig verholpen, verder werkte alles aan boord subliem. het weer was super, de hele dag in blote bast en geen regen gehad. De boot leek wel een catamaran, zeilde steeds rechtop, zelfs de wijnglazen bleven keurig op de tafel staan. ook de week met frits steeds subliem warm weer met ruim invallende wind. praktisch alleen gemoterd voor de stroomvoorziening. Ik lig nu met Agnes in St Malo en we hebben nu wat slechter weer, veel regen, maar de verwachting is dat het weer morgen opknapt en voor de komende tien dagen is er prima weer voorspeld, wind 2 tot 4 Bt zon en geen regen. we genieten van croissants, stokbrood en fruit de mer. We laten nog van ons horen,
Groeten uit la douce france,

Op 6 juni is het dan zover. Om 6 uur 's ochtends vertrekt de voiture vanuit Otterlo richting St. Malo. Hier wachten Henk en Frits met de boot, die zij samen met Bert vanuit Nederland hebben overgevoerd. Bert is vanwege zakelijke verplichtingen enkele dagen geleden naar huis teruggekeerd. In St Malo zal ik opstappen en zal Frits met mijn auto weer naar Nederland rijden.

Gesterkt door flessen water, broodjes gebakken ei en gehaktballen verloopt de reis tot Caen voorspoedig. Hier ontstaat de nodige vertraging: langs de snelwegen staan hele pelotons soldaten die de passerende auto's controleren. President Obama is ter gelegenheid van het 65-ste jaar na de bevrijding door de geallieerden op bezoek in Frankrijk. Het centrum van zijn bezoek is Caen en de grote begraafplaats bij één van de invasie stranden, bekend van de film Private Ryan.. Ondanks het oponthoud dat dit met zich meebrengt, ben ik toch rond 3 uur in St. Malo.

St Malo

St. Malo ligt aan de zgn. Smaragden kust – de Côte d'Emeraude. Deze naam is afkomstig van de kleur van de hier groeiende dennen. St. Malo heeft een lange traditie van monniken en zeerovers.

Tot de achttiende eeuw hadden zeerovers hier toestemming van de Franse koning om Hollandse, Engelse en Spaanse schepen leeg te roven. Maar ook aan roven komt een end. Het roversnest werd van staatswege gesloten en de stad moest het daarna van de veel minder lucratieve visserij-inkomsten doen. Sinds de twintigste eeuw is het economische tij weer gekeerd en is het toerisme één van de belangrijkste inkomstenbronnen.

De oude stad van St. Malo is volledig omringd door brede vestingmuren. Een grote kathedraal vormt het centrum van de oude stad, omringd door kleine pleintjes en smalle straatjes met elegante klassieke herenhuizen met steile leien daken. Je waant je in een historische omgeving, hoewel de huidige bebouwing uit het begin van de jaren vijftig stamt. Tijdens WO II hadden de Duitsers van St. Malo een strategische vesting gemaakt, die in 1944 door de geallieerden volledig is plat gebombardeerd. Na de oorlog is de oude stad in zijn geheel herbouwd en in zijn oorspronkelijke stijl gerestaureerd.

St. Malo heeft twee jachthavens, een nieuwe haven en het Bassin Vauban, gelegen naast de muren van de oude stad. De meeste boten kiezen voor de nieuwe jachthaven omdat ze dan niet door de sluis hoeven. Nadeel is dat deze jachthaven vrij ver van de oude stad ligt.

Onze Time Out ligt in het Bassin Vauban. De grote sluis die toegang tot deze jachthaven geeft, heeft hele hoge wanden zonder mogelijkheden om de boot vast te leggen tijdens het schutten. Bovenop die muren staan mannen die de landvasten van de boten opvangen en aan grote bolders leggen. Het valt niet mee om vanaf je boot zo'n touw zó hoog te gooien dat de mannen hem kunnen grijpen; meerdere malen mislukt dat en valt het touw tussen wal en schip. Daarvoor hebben de mannen een hulpmiddel: een dun lang touw met een verzwaard eind wordt van bovenaf naar de boot gegooid, je knoopt er je landvast aan vast en zij trekken de dunne lijn + landvast omhoog en leggen de boot vast.

In St. Malo blijven we enkele dagen liggen. Het weer is niet al te best en Henk heeft last van zijn rug, dus wordt er veel gelezen en ge-internet aan boord. Dagelijks wordt een wandeling door de oude stad gemaakt en fruits de mer gekocht. Vlakbij de haven is een fantastische visstal met bulots, bigogneaux, crevettes, langoustines, kreeften, krabben, mosselen etc. etc. En natuurlijk oesters, want Cancale – het Mekka van de oesterteelt – ligt op een steenworp afstand. De grote wilde oesters (huitres sauvages) zijn een lust voor het oog: zeer grillig gevormd en met afmetingen tot wel 25 cm lang.

Na enkele dagen St. Malo wordt het tijd om te vertrekken. De rug van Henk is hersteld en het weer is beter geworden. Als we bij St. Malo wegvaren en achterom kijken, dan is dat een zeer indrukwekkend gezicht. Een stad met imposante gebouwen, helemaal omringd door een stadsmuur met uitkijktorens en schietgaten. Op een rots in zee ligt ook nog een fort, zodat de verdediging van St. Malo in vroeger tijden goed voor mekaar was.

Eigenlijk willen na St. Malo even een kijkje nemen bij de oesterteelt in Cancale. Het telen van oesters is namelijk interessanter en tijdrovender dan het op het eerste gezicht lijkt. De oesters hangen eerst twee jaar lang in een soort juten zakje in houten rekken net boven de modder van de oesterbedden en het zeewater. Regelmatig moeten ze bij laag water worden gedraaid door de oesterkwekers, die er in hun platte bootjes naar toe gaan. Later gaan de oesters naar een soort schoonmaakbedden waar ze langzaam wordt gereinigd door stromend moddervrij water.

Een oester is 4 tot 5 jaar oud voordat hij geconsumeerd kan worden.

Het gemak waarmee wij de oesters verslinden staat dus niet in verhouding met de tijd die nodig is om de oesters op te kweken en consumptieklaar te maken!

Omdat Cancale helemaal droogvalt en geen echte haven heeft, besluiten we toch maar van deze bestemming af te zien en door te varen naar Iles Chausey.

Onderweg naar Iles Chausey passeren we het beroemde Mont Saint-Michel, een rots van zo'n 80 m. hoog met daarop de befaamde kathedraal, gebouwd van granietblokken uit Ile Chausey. De rots heeft een omtrek van ca 900 meter, met rondom vestingmuren met schietgaten en ronde torens.. Het ligt een eind van het vaste land in een wadden-achtig gebied dat bij eb helemaal droogvalt. Bij vloed is de rots door water omgeven. Sinds de Middeleeuwen is Mont Saint-Michel een pelgrimsoord. Veel pelgrims hebben het leven gelaten bij hun bezoek aan de kathedraal doordat ze door het snel opkomend tij werden verrast, in de mist de weg kwijt raakten of in het drijfzand terecht kwamen.

Tegenwoordig wordt Mont Saint-Michel weer door Benedictijner monniken bewoont, maar is het vooral één van de meest bezochte toeristische attracties van Frankrijk.

Iles Chausey

Iles Chausey ligt ca. 15 mijl ten noordoosten van St Malo. Het bestaat uit honderden rotsen en rotsjes die bij laagwater hun hoofd boven het maaiveld uitsteken en bij HW weer onder de zeespiegel verdwijnen. Op het hoofdeiland, Grande Ile woont maar een handvol mensen. Naast een hotel-restaurant bestaat de bebouwing voornamelijk uit Engelse cottages met leuke tuinen, die als vakantieverblijf worden gebruikt.

Het is zaak om rond HW bij Iles Chausey aan te komen. Als herkenningspunt voor de ingang van de vaarweg tussen het hoofdeiland en de omringende rotsen dient de grote vuurtoren. Daarna volg je de bakens om tenslotte in een soort kom uit te komen. Hier liggen boeien waaraan de boot kan worden vastgemaakt.

Het valt niet mee om zo'n boei op te pikken in het sterk stromende water. Het oog van de boei is te breed om hem met een pikhaak vast te grijpen. Dus wordt er langzaam naar een boei gevaren. Zodra de boei langs de achterkant van de boot voorbij komt wordt, staande op het zwemplateau en gewapend met een landvast, een poging ondernomen om het touw door het oog van de boei te prutsen. Met gevaar voor een nat pak blijkt de tweede poging succesvol. Maar daarmee is de klus pas voor de helft geklaard: nu moet de voorkant van de boot ook nog aan een tweede boei worden vastgemaakt vanwege het keren van het tij. Veel boten brengen deze voorlijn uit door met hun rubberboot naar de boei te varen en de lijn te bevestigen. Ons lukt het door naar de boei op te stomen en op de buik op het dek liggend de boei te grijpen en vliegensvlug het touw eraan vast te maken.

Als we eenmaal vastliggen en met een welverdiend biertje op het achterdek in de zon zitten, wanen we ons in een klein paradijs. Uitzicht op Grand Ile, rondom rotsen en als het water zakt overal kleine zandstrandjes tussen de rotsen.

Henk was een week geleden met Frits ook al in Iles Chausey en kreeg toen de Franse douane aan boord. Met drie man sterk vonden ze het nodig de scheepspapieren te controleren en de hele boot te doorzoeken. Dat ging dus gelijk mis. De scheepspapieren bleken niet op Henk's naam maar op naam van ene Agnes I. te staan. Onmiddellijk werd er door de chef van het drietal druk gebeld met het hoofdkantoor op het vasteland en doorzochten de andere twee ondertussen alle kasten. Henk werd door het trio met gemengde gevoelens bekeken. Dat wantrouwen werd er niet minder op toen uit een van de kasten twee sloffen sigaretten te voorschijn kwamen (terwijl noch Henk noch Frits roken). Henk's verhaal dat de boot en de sigaretten van de afwezige vrouw van Henk waren, klonk de douaniers maar verdacht in de oren. De grimmige sfeer klaarde echter op toen één van de douaniers een Nederlandse pilot op de kaartentafel ontdekte en bij toeval de bladzijde opensloeg waarin Ile Chausey wordt beschreven. Hierop stonden twee foto's van zijn collega's. Opgewonden werden de foto's door de drie mannetjes bekeken en na een minuut of vijf namen ze op hartelijke wijze afscheid van Henk.....

Granville

Vanaf Iles Chausey varen we terug naar het vasteland en kiezen voor de haven van Granville. Voor de havenkom van Granville ligt een drempel die bij laagwater voorkomt dat het water de haven uitstroomt. Het verschil tussen hoog- en laagwater is hier 12 meter, het grootste verval langs deze kust. Tussen 3,5 uur voor en na hoogwater is de haven toegankelijk; daarvoor en daarna valt het gebied waarover we varen om de haven te bereiken, droog.

In Granville komen we aan de kop van een steiger te liggen, naast een keurig Engels echtpaar met een gloednieuwe boot. Rondom ons liggen meer Engelsen die als thuishaven Jersey hebben en in het weekend even naar de overkant varen. Zo arriveren aan het eind van de middag met een hoop lawaai twee motorboten, volgeladen met jongemannen met blikken bier in de hand. Direct na aankomst gaan ze van boord: een hapje eten en dan naar het Casino. Om vier uur 's nachts komen ze zeer luidruchtig terug en gaat gelijk de ghetto-blaster op maximum. Keiharde heavy metal muziek schalt door de haven. Wij vinden dat wel gaaf maar onze keurige burens kennelijk niet. Opeens krijgt de vrouw vanaf haar boot met een stem als van een viswijf dat ze het niet pikt. De enige reactie is dat de muziek nog harder wordt gezet. Enfin, na een uurtje hebben de jongens blijkbaar genoeg gedronken en gaan ze naar bed. Maar dat wordt een korte nachtrust voor hen want de Engelsen beklagen zich bij de havenmeester die de jongens onmiddellijk de toegang tot de haven ontzegt. Terug naar Jersey is hun enige optie.

Ook Granville is ommuurd met een stadswal, waarbinnen twee grote kerken liggen die de hele omgeving domineren en die je van veraf op zee al kunt zien. Als vakantiebestemming is Granville van oudsher een geliefd oord voor de gegoede Parijzenaar.

Dit is duidelijk te merken aan de mooie huizen, luxe winkels, patisserieën, traiteurs etc. Christian Dior, de beroemde mode-ontwerper, is hier geboren en heeft er inmiddels een eigen Dior-museum.

We hebben mazzel want de volgende dag is er markt in het centrum van Granville. Opnieuw vergapen we ons aan de rijkdom aan vlees, vis, groente, fruit, kaas, jam, honing en overige fantastische lokale producten. We laten ons niet onbetuigd en slepen twee rugzakken vol voedsel naar de boot om hier in alle rust van te smullen, begeleid door een glaasje pastis.

Jersey

Na Granville gaat het richting de Kanaaleilanden. Als eerste doen we Jersey aan, de grootste van deze eilanden (ca. 120 km²), gevolgd door Guernsey, Alderney, Herm en Sark.

Op het belastingparadijs Jersey is de financiële dienstverlening de grootste bedrijfstak. Meer dan zeventig grote internationale banken zijn er gevestigd, omringd door accountants- en advocatenkantoren. Dat deze beroepsgroepen hier de dienst uitmaken is duidelijk te zien aan de imposante kantoorgebouwen in het centrum van de hoofdstad St. Helier. Ook op straat domineert het zakelijke karakter in de vorm van veel mannen in donkergrijze krijtkostuums met een naambordje om hun nek. Eén van die mannen spreekt ons aan en blijkt de echtgenoot van 'het viswijf' uit Granville te zijn. Hij heeft zijn weekendje weer achter de rug en is weer druk bezig veel geld te verdienen.

Als we in Jersey aankomen tanken we eerst de boot vol rode diesel (lekker goedkoop!) en stomen dan op naar de haven. Daar kunnen we vanwege het tij nog niet in, dus liggen we met een twintigtal andere boten in de buitenhaven te wachten tot het water zover is gestegen dat de haven bereikbaar is.

Tegen tien uur 's avonds is het zover: op enkele boten na varen alle schepen de haven in. Wij besluiten toch maar buiten te blijven; hier is het lekker rustig en is het bijna even ver lopen naar het standscentrum als vanuit de haven.

De volgende ochtend is er enige reuring. Twee havenmeesters maken aan de achter ons gelegen boten duidelijk dat ze weg moeten: er is een mega-jacht in aantocht dat op hun plekken moeten liggen. En inderdaad vaart even later een prachtig groot zeiljacht van 50 meter langzaam de haven in, met aan boord vijf bemanningsleden: een kapitein, een onderhoudsman, een bootsman, een kokkin annex butler en een huishoudelijke hulp. Het heeft heel wat voeten in aarde voordat het schip vlak voor ons is aangemeerd. Onmiddellijk na aankomst begint de bemanning de boot op te poetsen; zelfs wordt een man omhoog gehesen om de zalingen een beurt te geven!

Het doel van deze actie wordt ons duidelijk als een paar uur later een oude vent met een jong blond wijfie aan komen lopen: de eigenaar is gearriveerd. Zij nemen plaats op de lounge banken op het achterdek en onmiddellijk schiet de vrouwelijke butler, een lekker bruin dingetje, uit het binnenste van de boot met twee glazen en een fles champagne. Na een kwartiertje is dit geconsumeerd en vertrekt het stel weer. We hebben ze daarna niet meer gezien.

Sark

Na het zakelijke Jersey varen we richting Sark. Sark is met 500 inwoners het kleinste Kanaaleiland en de kleinste onafhankelijke staat van het Britse Gemenebest. In vroeger tijden werd Sark uitsluitend bewoont door monniken en maakte het onderdeel uit van het bisdom van Saint Michel.

Rond 1650 werd Sark onderdeel van het Britse Gemenebest. Het feodale systeem dat toen werd ingevoerd, geldt nog steeds: in ruil voor een stuk grond (of water) dat de mensen in bruikleen hebben, moeten ze een deel van de opbrengst afdragen aan de adellijke leenheer en eigenaar van Sark. Deze Seigneur du Sark bewoont een schitterend kasteel op een uitstekende punt van het eiland. Het kasteel kijkt uit over zee en verkeert in een perfecte staat van onderhoud. Op de glooiende hellingen eromheen bloeien rode, gele en witte struiken, een waarachtig plaatje.

Op Sark gaat alles nog met paard en wagen; auto's zijn niet toegestaan. Alleen de dokter heeft een auto, maar die wordt getrokken door paarden.

Ook Sark is overwegend rotsachtig. Het heeft een kleine haven, maar wij besluiten om aan een boei in een van de baaien van Sark te gaan liggen, vlakbij het kasteel. We liggen er nog niet of een jongen in een klein motorbootje meldt zich: hij komt het 'liggeld' ophalen (dat voor een deel dus naar de leenheer gaat). Als we onze penningen hebben betaald, is het tijd voor een drankje en een borrelhap. Henk legt alvast de uit Granville afkomstige gedroogde saucisson met noten op de tafel in de kuip en gaat de wijn halen. Als hij weer buiten komt, is de saucisson nergens meer te bekennen. Het enige wat zichtbaar is, is een gigantische meeuw met een dikke krop die met pientere oogjes vanaf de reling alle bewegingen aan boord in de gaten houdt. Nog nooit hadden we zoveel zin in droge worst met noten, maar die trek is inmiddels door zo'n bloody bird naar de knoppen geholpen. Zwaar gefrustreerd (maar niet heus) duiken we in de koelkast waar nog gelukkig nog een stuk Franse kaas ligt.

Guernsey

De volgende dag gaat de tocht verder naar Guernsey. Opnieuw hebben we goed weer: zon met af en toe bewolking, en een windje 3-4.

Guernsey is het één na grootste Kanaaleiland, nl. 65 km². Net als de overige Kanaaleilanden hoorde Guernsey vroeger bij Frankrijk, wat geografisch gezien niet onlogisch is omdat de eilanden in de Golf van St. Malo liggen. Eeuwenlang hebben de Engelsen geprobeerd de eilanden aan zich te binden en dat is hen enkele eeuwen geleden gelukt.

Toen kozen de Kanaaleilanden ervoor onderdeel van het Britse Gemenebest te worden. In ruil daarvoor kregen ze grote zelfstandigheid in de vorm van een eigen parlement, wetten, rechtspraak, munteenheid en een eigen, zeer aantrekkelijk belastingstelsel.

Ook de marina in St. Peter Port, de belangrijkste haven van Guernsey, wordt beschermd bij laag water door een drempel. Als we arriveren moeten we een uurtje aan een waiting pontoon wachten voordat we naar binnen kunnen. Eenmaal afgemeerd aan een steiger in de Victoria Marina lig je gelijk midden in de stad. De belangrijkste winkelstraat, de High Street, begint vlakbij de haven. Hieromheen is een wirwar van kleine straatjes, trappen en oude gevels. Behoudens het traditionele Engelse ontbijt, vinden wij Guernsey op culinair gebied geen toppertje. De aangeboden waren in de net geres- taureerde markthal en de vis bij de vishandel in de haven kunnen niet in de schaduw staan bij het aanbod in Bretagne.

Door de lage Engelse pond is het echter prettig boodschappen doen. Bovendien is er 'Sale'.

Dus komt op Guernsey niet de inwendige mens aan zijn trekken, maar is dit keer de uitwendige mens aan de beurt. Vooral het aanbod aan hippe schoenen blijkt een uitdaging.

Na het doen van de vele boodschappen, drinken we op een terras in de zon een grote Guinness en besluiten de boot naar de buitenhaven te verkassen. Dan kunnen we de volgende dag vertrekken wanneer we willen en zijn we niet afhankelijk van de uren dat de binnenhaven in –en uitvaarbaar is.

De Alderney Race

Om half een 's middags vertrekken we van Guernsey. Met een comfortabele wind van achteren en een lekker zonnetje lijkt het een prima overtocht naar Cherbourg te worden. We hebben uitgerekend dat we op tijd op het moment van de kentering bij de Alderney Race zullen zijn.

Dan is het water in deze beruchte passage op zijn rustigst. Gaande de tocht trekt de wind aan tot kracht 4-5, maar daar merk je weinig van als je voor de wind vaart.

Als we bij de Race komen, kiest Henk de Franse kant = de wildste kant. Nou, dat had hij van tevoren wel even mogen zeggen!! Door een combinatie van sterke stromen en een ongelijke zeebodem is het alsof je in een wildwaterbaan terecht komt. Het water komt met koppige, steile en wilde golven van alle kanten op de boot af.

Op een gegeven moment hebben we 5,5 – 6 knoop stroom mee en is de wind aange- wakkerd tot een kleine 6. Met het grootzeil aan stuurboord en de grote fok aan bak- boord uitgeboomd, dendert de boot door het water, heen-en-weer geslingerd door de woeste golven. Als het ergste na ruim een uur voorbij is, kan dit lijf zich weer ontspan- nen. "Een prachtige tocht", zegt Henk.....

Anyway, een paar uur later liggen we in een box in de haven van Cherbourg. Eindelijk tijd voor die broodnodige borrel in de avondzon.

De volgende dag, zaterdag 20 juni, is een bewolkte dag. Dat komt prima uit, want we moeten fourageren. Eerst naar de markt, waar de meest fantastische kazen en crème fraîche worden ingeslagen. Dan naar een viswinkel en een groentezaak waar de mensen in een lange rij tot op straat op hun beurt staan te wachten. Ook hier doet Frankrijk als smulpapenland weer zijn eer aan: prachtige verse producten op een zeer aantrekkelijke wijze uitgestald. Het worden bulots, coquilles, grote garnalen, tong en tonijn bij de viszaak en heerlijke zoete aardbeien, dikke sappige kersen en verse fèves (tuinbonen) bij de groenteboer.

Vervolgens naar de grote Carrefour: ook hier kijken we weer onze ogen uit. Bepakt en bezakt met rillette, paté's, dikke plakken ham, vers lamsvlees, cider, roomboter met zoutkristallen etc.etc. gaat het op de vouwfiets richting boot. Daar kan het volgende eetfestijn beginnen.

Bonne journée!!

A&H